

ΛΕΟΝΣΙΟ □ ΙΕΡΟ □ ΟΛΤΜΨΝ

ΒΙΟ □

(*Ἀντίπα, Καθηγουμένου Ἱ. Μ. Πάτμου: Βίος καὶ Ἀκολουθία τῶν ἐν Πάτμῳ Διαλαμψάντων Ἁγίων, Πάτμος, 2006*)

Ἐνας ἀπὸ τοὺς πρώτους ἡγουμένους τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου Πάτμου, μετὰ τὸν Ὅσιο Φριστόδουλο, κατὰ τὸ 12^ο αἶωνα ὑπήρξε ὁ ἐν ἁγίοις Πατὴρ ἡμῶν Λεόντιος ὁ Στρεμνισιώτης. Σὸ πέρασμά του ἀπὸ τὴν Πάτμο, ἔγινε μὲ τρόπο θαυματουργικό, καὶ ἡ μοναστικὴ πολιτεία του ὑπῆρξε μοναδικὴ καὶ ἀξιομίμητη.

Γεννήθηκε στὴν Σιβεριούπολη, νῦν □τρώμνιτσα, τῆς Μακεδονίας, ἀπὸ γονεῖς εὐσεβεῖς καὶ πλούσιους, ἄγνωστο ποιά χρονολογία καὶ ἡμερομηνία. Σὸ πιθανὸ βαπτιστικὸ ὄνομά του ἦταν Λέων.

Ὅπως μᾶς παραδίνουν οἱ βιογράφοι του καὶ οἱ □υναξαριστές, ἡ ζωὴ του εἶναι γεμάτη ἀπὸ περιπέτειες, κυρίως ὅσον ἀφορᾷ τὴν μοναχικὴ βιωτὴ του καὶ τὶς αὐστηρὲς ἀσκήσεις, σὶς ὁποῖες ὑπέβαλλε τὸν ἑαυτό του, καὶ μάλιστα ἀπὸ πολὺ μικρὸ παιδί, ἀπὸ τότε ποὺ ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταλείψει τὸν κόσμον καὶ νὰ ἀφοσιωθεῖ στὴν ὑπηρεσία τοῦ Φριστοῦ. Οἱ

γονεῖς του, βέβαια, ὅπως συμβαίνει συχνά, ἦσαν ἀντίθετοι πρὸς τὴν ἐπιθυμία του αὐτή.

Ὅταν ὁμως πέθανε ὁ πατέρας του, ἔφυγε, πιθανῶς κρυφὰ ἀπὸ τὴν μητέρα του, ἀπὸ τὸ σπίτι του καὶ κατέφυγε στὸ σπίτι κάποιου ἱερέα, πρῶην φίλου τοῦ πατέρα του. □τὸ σπίτι αὐτὸ τοῦ εὐσεβοῦς ἱερέα, ὁ νεαρὸς Λέων ἐντυπωσιάστηκε καὶ συγκινήθηκε ἀπὸ τὸ ὠραῖο εἰκονοστάσι του. Φωρὶς νὰ καλοσκεφεῖ, ἄρχισε νὰ μιλάει μὲ τὶς εἰκόνες σὰν νὰ ἦταν ζωντανές. Οἱ βιογράφοι του, μᾶς παραδίνουν τὴν πληροφορία, πὼς τὴν νύκτα πού ἔπεσε νὰ κοιμηθεῖ, παρ' ὅλο ὅτι ἦταν πολὺ κουρασμένος σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του, πῆγε στὸ εἰκονοστάσι, πῆρε στὰ χέρια του μιὰ εἰκόνα τῆς Παναγίας, πού κρατοῦσε τὸν Ἰησοῦ βρέφος καὶ χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθεῖ κανεὶς, βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ πῆγε σὲ ἓνα κοντινὸ βουνό. Ἐκεῖ ἀκούμπησε τὴν εἰκόνα, γονάτισε μπροστὰ της καὶ ἄρχισε μὲ θέρμη νὰ προσεύχεται.

Μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες, παρὰ τὸ νεαρὸ τῆς ἡλικίας του ἐγκατέλειψε καὶ ἀποχαιρέτισε τὸν καλὸ ἱερέα, καὶ ἔφυγε γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολη.

□τὸ δρόμο πρὸς τὴν Πόλη, συνάντησε ἓνα μοναστήρι τῆς Παναγίας, τὸ Πτελίδιον, ὅπου καὶ κατέφυγε. Ἐκεῖ, ἔμεινε σὰν δόκιμος ἄρκετὸ διάστημα, μέχρι πού κρίθηκε ὠριμος γιὰ νὰ καρεῖ μοναχός, καὶ πῆρε τὸ μοναχικὸ ὄνομα Λεόντιος. Καὶ πρὶν νὰ καρεῖ, ἀλλὰ πρὸ πάντων τώρα, μετὰ τὴν

κουρά του, συνεχίζει συστηματικότερα τὴν ἄσκηση στὴν νηστεία, τὴν ἀγρυπνία, καὶ ἰδιαίτερα τὴν ἄσκηση στὴν ὑπακοή, καὶ τὴν ταπείνωση.

Σὴ ἐποχὴ αὐτὴ, ἔτυχε νὰ ἔρθει στὴν Κωνσταντινούπολη, κάποιος ἀρχιερέας ἀπὸ τὴν Σιβηριάδα τῆς Παλαιστίνης, φημισμένος γιὰ τὴν ἀρετὴ του. Ἐκεῖ τὸν γνώρισε ὁ Λεόντιος καὶ τὸν παρακάλεσε νὰ τὸν πάρει ὑποτακτικό του. Ἐκεῖνος μὲ τὴν πρώτη ματιὰ, διαπίστωσε τὴν φρόνηση καὶ τὴν ταπείνωσή του. Βεβαιώθηκε ὅτι ὁ νέος αὐτὸς πραγματικὰ ἦταν ἓνας συνειδητὸς μοναχός. Καὶ τὸν κράτησε κοντὰ του.

Ὁ Λεόντιος, κοντὰ στὸν Ἅγιο Σιβηριάδος, συνέχισε τὴν ἀσκητικὴ ζωὴ του σὰν νὰ ἦταν σὲ ἀσκητήριον ἢ σὲ κάποια ἔρημο. Ὅταν δὲ ὁ ἐπίσκοπος Σιβηριάδος ἀποφάσισε νὰ ἐπιστρέψει στὴν ἐπαρχία του, δὲν δίστασε καθόλου νὰ παραλάβει μαζί του καὶ τὸν νεαρὸ Λεόντιο, πιστεύοντας ὅτι ἐκεῖ, στοὺς Ἁγίους Σόπους, κάτω ἀπὸ τὴν ἐπίδραση τοῦ ἱεροῦ περιβάλλοντος, ὁ νέος αὐτὸς θὰ τελειοποιηθεῖ στὴν ἀσκητικὴ ζωὴ.

□ τὸ ταξίδι αὐτὸ ὅμως ἔπιασε τρικυμία καὶ μάλιστα κοντὰ στὴν Πάτμο. Ἐδῶ, τὸ πλοῖό τους ἐπόδισε. Ἐκμεταλλεύτηκαν τότε τὴν εὐκαιρία καὶ ἀνέβηκαν γιὰ νὰ προσκυνήσουν στὸ Μοναστήρι τοῦ Θεολόγου. Ἐκεῖ ἀναπαύτηκαν μερικὲς μέρες. Σὸν νεαρὸ μοναχὸ Λεόντιο μάγεψε ἡ ὅλη ἀτμόσφαιρα τῆς Πάτμου καὶ

τῆς Μονῆς, καὶ οἱ καλῆς ἐντυπώσεις ποῦ ἀποκόμισε, τοῦ μείνανε βαθιῆς χαραγμένες σὸ μυαλὸ καὶ τὴν καρδιά του. Αὐτὲς οἱ ἐντυπώσεις, θὰ τὸν ὀδηγήσουν καὶ πάλι ἀργότερα, σὸν τόπο τῆς κατάπαυσής του.

Μόλις ὁ καιρὸς τὸ ἐπέτρεψε, ξεκίνησαν καὶ πάλι γιὰ τὸν προορισμὸ τους. Ἀπὸ τὴν Πάτμο, τράβηξαν γιὰ τὴν Κύπρο, ὅπου ἔμειναν ὅλον τον χειμῶνα, μὲ σκοπὸ, τὴν ἀνοιξη, νὰ κατέβουν σὴν ἐπαρχία τοῦ Ἀρχιερέα.

Καὶ ἐδῶ εἶναι τώρα ποῦ δὲν μπορεῖ κανεὶς παρὰ νὰ πιστέψει ὅτι ἡ Θεία Πρόνοια κατευθύνει τὰ βήματα τοῦ ἀνθρώπου πολλές φορές σύμφωνα καὶ μὲ τὶς δικές του ἐπιθυμίες καὶ τοὺς εὐσεβεῖς πόθους. Ἡ Θεία Πρόνοια, εἶχε προβλέψει ἄλλον ἱερὸ τόπο, γιὰ τὴν εἰς Θεὸν τελείωσιν τοῦ Ἀγίου. Γιατί, μόνο ἐκείνη γνώριζε τὶ κατορθώματα μποροῦσε νὰ πραγματοποιήσῃ ὁ νέος αὐτὸς μοναχός, ἐδῶ, ὅπου γιὰ δεύτερη φορά παρουσιάστηκε ὁ Θεός, ὁμοῖος υἱῷ ἀνθρώπου, μέσα σὸν βράχο τοῦ Ἱεροῦ Πηλαίου τῆς Ἀποκαλύψεως. Καὶ ἔτσι τὸν ἐμπόδισε νὰ συνεχίσει τὸ ταξίδι του πέρα ἀπὸ τὴν Κύπρο. Μὲ θεία ἔμπνευση παρουσίασε μία εὐλογοφανῆ δικαιολογία, καὶ ζήτησε ἀπὸ τὸν γέροντά του τὴν ἄδεια νὰ ἐπιστρέψῃ σὴν Πάτμο. Ὁ γέροντας, σεβόμενος τὴν ἐπιθυμία τοῦ νέου ὑποτακτικοῦ του, καὶ πιστεύοντας ἴσως καὶ ἐκεῖνος, ὅτι σὴν περίπτωση αὐτή, θεϊκὸς δάκτυλος τὸν ὀδηγεῖ,

τοῦ ἔδωσε μὲ προθυμία τὴν ἄδεια καὶ τὴν εὐλογία του.

Ἐνθουσιασμένος ὁ νεαρὸς μοναχὸς, μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία ἐπιστρέφει στὴν Πάτμο, ὅπου τὸν ὑποδέχεται ὁ ἐνάρετος καὶ θεοσεβῆς ἡγούμενος Θεόκτιστος. Σοῦ παραχώρησε ἓνα ἡσυχό κελί, καὶ ἐκεῖ μέσα στὴν ἡσυχία, συνέχισε τὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν τελειοποίησή του σὲς μοναχικὲς ἀρετὲς, τὸν ψυχικὸν καταρτισμὸν, καὶ τὴν κατὰ Θεὸν πνευματικὴν του ὀλοκλήρωση μὲ τὴν ἀδιάλειπτη προσευχὴ, τὴν θείαν ὑμνωδίαν καὶ τὴν μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Ἡ πλούσια βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς εἶχε προσελκύσει τὴν προσοχὴν του καὶ ζήτησε καὶ πῆρε τὴν ἄδεια νὰ μπορεῖ νὰ μελετᾷ μέσα σὲ αὐτήν. Μάλιστα, ὁ ἡγούμενος τὸν διόρισε καὶ βοηθὸ τοῦ Ἐκκλησιάρχου, ὁ ὁποῖος τότε εἶχε τὴν εὐθύνη καὶ τῆς βιβλιοθήκης.

□ τὸ μεταξὺ ὅμως, καὶ ὁ ἡγούμενος προσπαθοῦσε νὰ τὸν δοκιμάζει μὲ διάφορους τρόπους, γιὰ νὰ δεῖ τὴν σταθερότητα καὶ τὴν ὑπομονήν του. Κι ἐκεῖνος ἀποδεικνυόταν βράχος ὑπομονῆς καὶ ταπείνωσης, χωρὶς ποτὲ νὰ προσφέρει λόγον γογγυσμοῦ ἢ νὰ δείξει δυσφορίαν ἢ ἀπειθαρχίαν.

Ἅλλες αὐτὲς οἱ ἀρετὲς του, ὁδήγησαν τὸν ἡγούμενον νὰ προτείνει στὸν Λεόντιον, τὴν προαγωγήν του σὲ κληρικόν. Ἐκεῖνος ὅμως ἀρνήθηκε, ἄλλα ὕστερα ἀπὸ πιέσεις ἔκανε ὑπακοήν. Φειροτονήθηκε Διάκονος καὶ

Πρεσβύτερος καὶ σὴ συνέχεια ἢ ἀδελφότητα τὸν ἐξέλεξε καὶ Οἰκονόμο τῆς Μονῆς.

Ἀπὸ ὅσα διηγοῦνται οἱ βιογράφοι του, ὁ Ἅγιος Λεόντιος, ἄρχισε νὰ θαυματουργεῖ ἀπὸ πολὺ νωρὶς, καὶ ἐνῶ ζοῦσε ἀκόμη. Πολλὰ εἶναι τὰ θαύματά του ποὺ διηγοῦνται.

□ τὸ μεταξὺ, ὁ καιρὸς περνάει, καὶ ὁ Λεόντιος συνεχῶς προκόπτει ἐπὶ τῆ ἀρετῆ καὶ τῆ ἀσκήσει. Ὁ ἡγούμενος Θεόκτιστος αἰσθάνεται ὅτι ἔχει προχωρήσει ἀρκετὰ σὴν ἡλικία του καὶ ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀντικατασταθεῖ σὴν ἡγουμενεία. Προτείνει λοιπὸν σὰν διάδοχό του τὸν Λεόντιο. Ἡ ἀδελφότητα τὸ ἀποδέχεται καὶ τὸν ἐκλέγει, καὶ ὁ Λεόντιος βρίσκεται ἐκὼν ἄκων, σὸ ὑπατο ἀξίωμα τῆς Μονῆς. Ἀπὸ τὴν θέση του αὐτῆ, ὁ Λεόντιος φρόντισε καὶ διευθέτησε πολλὰ ζητήματα καὶ προβλήματα τῆς Μονῆς.

Ὅταν πῆγε σὴν Βασιλεύουσα γιὰ θέματα τῆς Μονῆς, ὁ τότε αὐτοκράτορας Μανουὴλ ὁ Κομνηνός, ἐντυπωσιάστηκε ἀπὸ τὴν παρουσία του, τὴν ἀπλότητά του, τὴν ἀσκητικότητά του, τὴν μὀρφωση καὶ τὴν ἐτοιμότητα τοῦ λόγου του, ὥστε τὸν πρότεινε γιὰ ἀρχιερέα, ἀρχικὰ τῶν Ῥώσων καὶ ὕστερα τῆς Κύπρου. Ἀλλὰ ὁ Ἅγιος ἀρνήθηκε καὶ τὶς δύο αὐτὲς θέσεις. Ἀργότερα ὁμοῦς τοῦ δόθηκε ὁ θρόνος τοῦ Πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων, ποὺ δὲν μποροῦσε πιά νὰ ἀρνηθεῖ. Μάλιστα, ἡ ἐκλογή του σὴν θέση αὐτῆ, τοῦ εἶχε ἀποκαλυφθεῖ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Θεό.

□άν Πατριάρχης Ἱεροσολύμων, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς ἄλλες δραστηριότητες καὶ περιπέτειές του, εἶχε καὶ μιὰ σύγκρουση μὲ τὸν αὐτοκράτορα Ἀνδρόνικο Κομνηνό, ἐπειδὴ αὐτὸς εἶχε τελέσει παράνομο γάμο. Ἐξ αἰτίας τῆς σύγκρουσης αὐτῆς, ἐξορίστηκε καὶ πέθανε γέρος πιά, σὶς 14 Μαΐου τοῦ 1190.

Ἐντὶ ἐπαίνων, ἀντιγράφουμε αὐτὸ πού ἔγραψε ὁ ἡγούμενος Θεόκτιστος στὴν διαθήκη του τὸ 1157, ὅταν τὸν καθιστοῦσε διάδοχό του: *Καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἡ ἀρετὴ τῆς γνώμης καὶ ὁ λόγος συμμαρτυρεῖ καὶ ἡ πολυχρόνιος αὐτοῦ ὑπακοὴ ἡ ἀνόθευτος, ἥν πρὸς ἐμὲ τὸν ταπεινόν, διὰ Θεὸν ἐνεδείξατο καὶ ἡ πρὸς πάντας ἀγάπη καὶ πίστις καὶ ταπείνωσις ἄξιον τοῦτου τῆς ἀρχῆς καὶ πρὸς ἐμοῦ ἀπεφήνατο.*

Ἄκολουθία του ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ τῆς Μονῆς Νικόδημο Κάππο, τὸ 1912, στὰ Ἱεροσόλυμα.

Ἡ μνήμη του τιμᾶται μὲ λαμπρότητα, τόσο στὰ Ἱεροσόλυμα, ὅσο καὶ στὴν Πάτμο, σὶς 14 Μαΐου.

